

Oponentský posudek diplomové práce Ivy Málkové z oboru ergoterapie: Zmapování rekreačních a sociálních aktivit klientů se spinální lézí a role ergoterapeuta při jejich vykonávání. (Zaměření na sportovní aktivity).

Celková charakteristika práce: Práce má celkem 105 stránek včetně příloh, což je více než požadovaný (a doporučený) rozsah. 45 stran ovšem zahrnují obrázkové přílohy, z toho většina jsou ilustrace jednotlivých sportovních aktivit, které jsou zřejmě vesměs převzaté z webových stránek. Poslední přílohou je seznam nejdůležitějších pojmů, které jsou vybrané vzhledem k tématu práce velmi nešikovně. Neexistuje skutečný seznam zkratk (uvádět např. a apod. je úsměvné), přitom sice seznam uváděných zkratk by byl užitečný, protože jich není mnoho, jsou však specifické (WRLA, ČATHS, EWH, NCPAD).

Jde o práci s vhodně zvoleným a pro ergoterapii důležitým tématem, i když termíny, použité i v názvu práce, nejsou přesně vymezeny. Jsou sice zmíněny tři základní skupiny zaměstnání či činností s hlediska ergoterapie, není však podrobněji probrána a rozlišena oblast, kterou se práce zabývá. Tak už pojmy „rekreační“ a „sociální“ aktivity nejsou vymezeny či definovány, často jsou ztotožňovány s pojmem „volnočasové aktivity“, kde by mohla jít i o aktivity tvůrčí, kondiční, tréninkové, nejsou zmíněny aktivity které se sportem hraničí, jako je tanec vozičkářů či kompenzační nebo relaxační cvičení. Také pojem „smysluplná aktivita“ je víckrát zmiňován bez přesného vymezení a není vymezeno zda a za jakých podmínek jsou sportovní aktivity aktivity smysluplné. Opakovaně jsou používány bez vysvětlení pojmy „sebeaktualizace“ a „seberealizace“. Autorka opakovaně používá anglický výraz „well-being“, což jistě nelze ztotožňovat s kvalitou života. Podobně i jinde (viz níže) je řada drobných neobratností a terminologických nepřesností.

V poznámkách pod čarou autorka uvádí více než 20x „vlastní překlad autorky z anglického originálu“, což je poněkud humorné a ne zcela běžné a pochopitelné. Pokud autorka nerozuměla původnímu textu a musela si to přeložit, je to její problém, který netřeba uvádět. Pokud však citovala doslova překlad textu, není to ideální postup a měla by převzatý text uvést v úvozovkách.

Práce je psána po formální stránce převážně dobrým jazykem.

Připomínky podle oddílů či jednotlivých stránek:

Abstrakt: je dostatečný, anglická verze přes jemné neobratnosti neobsahuje zřetelné chyby (snad pouze místo than=než mělo být then=pak) .

Základní formulace, str. 9: Stručné stanovení cílů, které jsou v dalším textu víckrát zmiňované a ne vždy jednoznačně splněné

Teoretická část str 10-21: Obsahuje informace o funkci míchy, důsledku jejího poranění, ergoterapii, různých typech aktivit. Část informací je všeobecně známa, v textu je více nepřesností či neobratností.

Str 11: Po spinálním šoku...problematika proleženin. *Ne, již v průběhu šoku.*

Vzniká paraplegie či tetraplegie. *Ta obvykle hned po poranění, později jen spasticita.*

Str. 12-13 – stupně postižení: *Ve schematu chybí poranění segmentů Th 7-9. Vzhledem k tématu práce by bylo vhodné srovnat s kategoriemi sportovními.*

Str. 13: Organizace komunitní péče: *Toto je pojem pro péči v rámci bydliště (obce). OZP nemusí být součástí této péče a určitě nejsou jediní poskytovatelé.*

Str. 19 nahore: Rekreační a volnočasové aktivity – *chápete to zde jako dvě samostatné skupiny?*

Str. 20 dole....Kábele (1992), tyto aktivity „spasitelem“ osob - *něco vypadlo – jsou? nejsou? mohou být?*

Str. 21 dole – *Proč citát v angličtině?*

Jednotlivé druhy sportovních aktivit str. 22-31: Autorka popisuje řadu sportů, vhodných pro osoby po poranění míchy. Více prostoru věnuje sportům častěji provozovaným, zčásti upozorňuje na vhodnost podle výšky léze. Uvítal bych upozornění na možná rizika či překážky, potřebu asistence a horší dostupnost z finančního hlediska. Mezi uvedenými jsou i sporty, vhodné spíše či zcela pro jiné skupiny postižených (jízda na kajaku). Je těžké uvést úplný výčet všech sportů, z neuvedených mě napadá např. motoristický sport, střelba, golf, dráhové kulečky a bowling, vzpírání, jezdectví, volejbal vsedě.

Praktická část – Informační leták: Autorka uvádí že „leták bude vytisknut ve 20 výtiscích a dále rozeslán e- mailově...“. Organizací, uvedených je přes 60 - pro koho tedy bude vytisknut s jak distribuován? Už se tak stalo a jaká byla odezva?

Autorka argumentuje tím, že část klientů není zvyklá na práci s internetem, přesto jsou uváděné informace velmi stručné a s odkazem na internet. Na daných stránkách tvoří sport větší či menší část programu. Řada organizací nabízí rekondice. autorka by měla tento pojem vysvětlit.

Vysvětlení, proč byl leták vytvořen a pro koho je určen, je až na konci, bylo by to vhodnější na začátku, a to podrobněji. Některé informace jsou příliš familierní a mlhavé: Str. 34: Centrum paraple ode všeho trochu, POV: klasické volnočasové aktivity (*je to někde vymezeno?*), str 37: Pokud chcete sportovat, můžete se obrátit na pana Zapletala..., str. 38: Nenechte se zmást, opravdu tu hrají curling i vozičkáři: str. 42: Zlín – široké spektrum aktivit...určitě se sportovně vyžijete. *Předpokládám, že autorka tyto formulace nevymýšlela, ale prostě převzala z webu, ale uvítal bych úpravu letáku v jednom stylu, případně pátrat po konkrétních informacích.*

Diskuse, závěr: Diskuse je tentokrát skutečně funkční, protože autorka vysvětluje a zčásti omlouvá některé nedostatky práce. Uvádí, že téma práce bylo dodatečně změněno a že téma dalších volnočasových aktivit (kulturní a vzdělávací) by bylo vhodné zadat další práci. Zmiňuje se o rizicích adrenalinových sportů. Vymezuje roli ergoterapeuta jako facilitátora. Vysvětluje slůvko (nejen) v názvu a ospravedlňuje tím, že některé údaje se týkají jiných typů postižení.

Referenční seznam (seznam literatury): Je rozsáhlý, větší část tvoří internetové odkazy. Dosti neobvykle cituje autorka přednášky většiny přednášejících a také několik česko – anglických slovníků.

Přílohy: Jsou rozsáhlé, ale v první části není často souvislost s textem-. Např. údaje o dekubitech či o funkční ruce nejsou dány v textu do souvislosti s tematem.

Většinou jsou pak převzaté ilustrace sportů.

Otázky pro obhajobu: 1) Pokuste se přesněji vymezit základní pojmy (viz první část tohoto posudku).

2) Máte nějaké osobní zkušenosti se sportem vozičkářů (krom internetových informací)?

3) Jak si představujete podíl ergoterapeuta při aplikaci sportovních aktivit, s kterými dalšími odborníky by přitom mohl (měl) spolupracovat a jak využít Váš leták?

Závěr: Práce svým zpracováním splnila (s uvedenými výhradami) požadavky, kladené na diplomovou práci.

Hodnocení práce: Doporučuji hodnocení **dobře**, s přihlédnutím na úroveň prezentace.

7. 8. 2008

Doc. MUDr Jiří Votava

